

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Gdańsku

LGD.411.002.05.2022

Pan
Jerzy Bańka
Wójt Gminy Cewice
Urząd Gminy w Cewicach
ul. Wincentego Witosa 16
84-312 CEWICE

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I/22/003/LGD – Opieka nad bezdomnymi zwierzętami w wybranych schroniskach województwa pomorskiego

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy w Cewicach (dalej: „Urząd Gminy”), ul. Wincentego Witosa 16, 84-312 Cewice,
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jerzy Bańka, Wójt Gminy Cewice (dalej: „Wójt Gminy”), od dnia 22 listopada 2018 r. (dowód: akta kontroli str. 3-5)
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Realizacja zadań w zakresie opieki nad bezdomnymi zwierzętami i zapobiegania ich bezdomności. 2. Zlecanie zadań w zakresie opieki nad bezdomnymi zwierzętami oraz ocena nadzoru nad realizacją tych zadań (w tym także w aspekcie rozliczeń finansowych).
Okres objęty kontrolą	Lata 2020-2022 (do dnia 28 listopada 2022 r.), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem – jeżeli dotyczyły działalności objętej kontrolą.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy o NIK ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontroler	Adam Gęstwicki, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/172/2022 z dnia 21 października 2022 r. (akta kontroli str. 1-2)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Gminy Cewice (dalej: „Gmina”) w zakresie opieki nad bezdomnymi zwierzętami i zapobiegania ich bezdomności oraz w zakresie zlecania tych zadań podmiotom zewnętrznym.
Uzasadnienie oceny ogólnej	Coroczne „Programy opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Cewice” (dalej: „Program lub Programy”) zostały rzetelnie przygotowane i były terminowo uchwalane przez Radę Gminy w brzmieniu zgodnym z projektami przygotowanymi przez Urząd Gminy. Ujmowano w nich wszystkie obligatoryjne zadania Gminy związane z opieką nad bezdomnymi zwierzętami oraz planowano środki finansowe na ich realizację oraz sposób ich wydatkowania. Poprzez realizację zamierzeń ujętych w Programach i w zawartych umowach zapewniono miejsca w Schronisku w Małoszycach ³ (dalej: „Schronisko”) dla wszystkich zgłoszonych i odłowionych bezdomnych zwierząt. Jednocześnie realizacja zamierzeń ujętych w Programach przyczyniała się do poprawy opieki nad kotami wolno żyjącymi (dzięki zaangażowaniu opiekunów społecznych) oraz do zmniejszenia tempa wzrostu populacji kotów wolno żyjących i innych zwierząt bezdomnych w Gminie a także do utrzymania wysokiego wskaźnika ⁴ adopcji zwierząt przyjętych do Schroniska (od 48,2% do ok. 69,2%). W Urzędzie Gminy sprawowano właściwy nadzór nad realizacją tych zadań zarówno w zakresie merytorycznym jak i w aspekcie rozliczeń finansowych. W okresie objętym kontrolą do Urzędu Gminy nie wpłynęły skargi dotyczące bezdomnych zwierząt. Gmina, przede wszystkim ze względów ekonomicznych, nie organizowała i nie współfinansowała działalności dotyczącej kastracji i sterylizacji zwierząt domowych, nie inicjowała działań

¹ Ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2022 r. poz. 623).

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Podmiot, z którym Gmina zawarła stosowną umowę.

⁴ Stosunek liczby adoptowanych zwierząt do liczby zwierząt przyjętych do Schroniska.

edukacyjnych w szkołach podstawowych oraz nie współpracowała w kontrolowanym zakresie z innymi gminami, spółdzielniami i wspólnotami mieszkaniowymi, ale nie miała takiego obowiązku.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁵ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Realizacja zadań w zakresie opieki nad bezdomnymi zwierzętami i zapobiegania ich bezdomności.

Opis stanu faktycznego

W kontrolowanym okresie roczne Programy, uchwalone zostały przez Radę Gminy w terminie wynikającym z art. 11a ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt⁶, odpowiednio w dniach: 12 marca, 25 marca i 28 lutego. Przed uchwaleniem Programy zostały corocznie zaopiniowane pozytywnie przez:

- Powiatowego Lekarza Weterynarii w Lęborku,
- Towarzystwo Opieki nad zwierzętami w Polsce, Oddział w Słupsku,
- koła łowieckie działające na terenie gminy Cewice.

W Programach uwzględniono zadania Gminy dotyczące:

- zapewnienia miejsca w Schronisku bezdomnym zwierzętom z terenu Gminy,
- sprawowania opieki nad kotami wolno żyjącymi (poprzez dokarmianie i sterylizację oraz kastrację kotów wolno żyjących),
- odławiania bezdomnych zwierząt,
- obowiązkowej sterylizacji i kastracji zwierząt w Schronisku,
- poszukiwania właścicieli dla bezdomnych zwierząt,
- usypiania ślepych miotów,
- zapewnienia całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt,
- wskazania gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca opieki dla zwierząt gospodarskich.

(akta kontroli str. 6-8, 21-25, 252-365)

W corocznych Programach zadania były określone w sposób konkretny i umożliwiający ich realizację, poprzez wskazanie m.in.:

- pełnej nazwy oraz adresu Schroniska dla zwierząt,
- adresu gospodarstwa rolnego zapewniającego miejsce dla zwierząt gospodarskich,
- adresu i danych osobowych oraz numeru telefonu do lekarza weterynarii, świadczącego całodobową opiekę weterynaryjną w przypadku zdarzeń drogowych ze zwierzętami.

W Programach nie ujęto planu znakowania zwierząt. Wójt Gminy wyjaśnił, że było to zadanie nieobligatoryjne i że przekraczało możliwości finansowe Gminy. Jednocześnie z rejestrów zwierząt przyjętych do Schroniska prowadzonych w Urzędzie Gminy oraz z zestawień i wyjaśnień Wójta Gminy wynika, że duża część psów trafiających do Schroniska podlegała oznakowaniu. W 2020, 2021 i 2022 r. (do 30 września) oznakowano odpowiednio: trzy, sześć i siedem psów, co stanowiło od 37,5% do 54,6% psów przyjętych do Schroniska w danym roku⁷ i od 37,5% do 58,3% psów oddanych do adopcji lub zwróconych dotychczasowym właścicielom.

⁵ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁶ Dz. U. z 2022 r. poz. 572, (dalej: „ustawa o ochronie zwierząt lub uoz”).

⁷ Liczba psów przyjętych do Schroniska pomniejszona o liczbę psów poddanych eutanazji (ze względów zdrowotnych) oraz liczbę zwierząt nadmiernie agresywnych w stosunku do ludzi, które miały niewielką szansę na adopcję.

W corocznych Programach nie wskazano szczegółowych mierników realizacji tych zadań ale ocena stopnia ich realizacji należała do obowiązków pracowników Urzędu Gminy.

W Programach wskazywano wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań wynikających z Programu, z wyszczególnieniem środków finansowych zaplanowanych na:

- sprawowanie opieki nad kotami wolno żyjącymi (dokarmianie),
- zadania realizowane przez Schronisko na podstawie zawartej umowy.

Na 2020 r. zaplanowano środki finansowe w kwocie 117,6 tys. zł, w tym 2,0 tys. zł na karmę dla wolno żyjących kotów, na 2021 r. odpowiednio 131,8 tys. zł i 2,8 tys. zł, a na 2022 r. 132,5 tys. zł i 3,5 tys. zł.

(akta kontroli str. 6-16, 21-49, 252-365, 369-374)

Gmina nie organizowała i nie współfinansowała działalności dotyczącej kastracji i sterylizacji zwierząt domowych posiadających właściciela. Wójt Gminy wyjaśnił, że w gminach wiejskich liczba zwierząt domowych jest bardzo duża. Ponadto Gmina nie posiadała środków finansowych na zapewnienie kastracji i sterylizacji zwierząt domowych. Jedynie zwierzęta bezdomne przyjęte do Schroniska oraz koty wolno żyjące, zgodnie z umową, były poddawane niezbędnym zabiegom weterynaryjnym (w tym m.in. kastracji i sterylizacji). Liczba zwierząt bezdomnych przyjętych do Schroniska poddanych tym zabiegom w 2020, 2021 i w 2022 r. wyniosła odpowiednio: 8 szt., 13 szt. i 6 szt. Wójt Gminy zgłosił Gminę od 2023 r. do udziału w „Akcji Kastracja” organizowanej przez fundacją ZWIERZ⁸. Ponadto w ramach opieki nad kotami wolno żyjącymi, na wniosek opiekunów społecznych, zabiegom tym poddano w 2020, 2021 i w 2022 r. odpowiednio: jeden, dwa i trzy koty.

(akta kontroli str. 50-61, 215-222)

Z informacji dostępnych w Urzędzie Gminy wynika, że psy, które były przyjmowane do Schroniska, były w większości poddawane oznakowaniu. Chip o indywidualnym numerze seryjnym, wprowadzano za pomocą strzykawki pod skórę zwierzęcia (psa), następnie Schronisko, w prowadzonym rejestrze wklejało naklejkę z numerem seryjnym, dzięki któremu można było określić dane zwierzęcia oraz jego ewentualnego przyszłego właściciela. Z informacji uzyskanych przez Urząd Gminy ze Schroniska wynika, że jest ono przygotowane do wdrożenia od przyszłego roku obowiązkowego znakowania psów i kotów przyjętych do Schroniska (z wykorzystaniem ogólnodostępnych baz oferowanych przez wyspecjalizowane firmy).

(akta kontroli str. 50-61, 250-251)

W Programach nie wskazano mierników realizacji zadań. Wójt Gminy wyjaśnił, że trudno jest sprecyzować i zaplanować w Programie liczby bezdomnych psów i kotów, z uwagi na nieprzewidywalność spraw dotyczących bezdomności zwierząt. Sytuacja w tym zakresie uzależniona była od wielu czynników, w tym m.in. od pogarszającej się sytuacji majątkowej mieszkańców, co skutkowało problemami w utrzymaniu zwierząt przez ludzi uboższych i wpływało na zwiększenie liczby porzuconych zwierząt w Gminie. Natomiast liczba zabiegów sterylizacji i kastracji była zależna od liczby zwierząt przyjętych do Schroniska. Liczba kotów wolno żyjących również co roku się zmieniała. Mimo działań Gminy zmierzających do zahamowania ich rozmnażania, ich liczba nie była stabilna, dlatego ciężko jest przewidzieć i zaplanować konkretne liczby zwierząt w Programie. Pomimo tego, że mierniki realizacji zadań w Programie nie zostały określone to pracownicy Urzędu Gminy dokonywali

⁸ Zgłoszenia dokonano w dniu 31 października 2022 r.

bieżących oraz corocznych analiz efektów realizowanych działań⁹. Z prowadzonych analiz wynikało, że realizowane były wszystkie zadania ujęte w Programach jako obligatoryjne.

Urząd Gminy zapewniał miejsca dla odławianych zwierząt w Schronisku, gdzie wykonywano niezbędne zabiegi weterynaryjne takie jak m.in.: odpchlenie, odrobaczanie, sterylizacja, kastracja, leczenie i wymagane szczepienia. Zwierzęta skutecznie poddawano adopcji i sprawowano opiekę nad kotami wolno żyjącymi (poprzez ich dokarmianie oraz poddawanie zabiegom sterylizacji lub kastracji na wniosek opiekunów społecznych). Zwierzęta bezdomne, zagubione i blakające się na terenie Gminy były odławiane przez pracowników Schroniska niezwłocznie po zgłoszeniu. Miejsca w Schronisku były zapewnione, m. in. dzięki działaniom podejmowanym przez Schronisko w celu skutecznej adopcji zwierząt przez nowych właścicieli. Z rejestrów prowadzonych w Urzędzie Gminy wynikało, że liczba zwierząt odławianych na terenie Gminy Cewice w kontrolowanym okresie corocznie się zwiększała, jednak wskaźnik liczby adoptowanych zwierząt do liczby zwierząt przyjętych do Schroniska utrzymywał się w latach 2020-2022 na zbliżonym poziomie wynoszącym od około 50% do około 70%. Zabiegi sterylizacji i kastracji były przeprowadzane zgodnie z umową przez Schronisko (obligatoryjnie dla psów i kotów, które zostały przyjęte do Schroniska o ile ich stan zdrowia na to pozwalał). Schronisko miało podpisaną odrębną umowę z lekarzem weterynarii, który świadczył całodobową opiekę weterynaryjną dla zwierząt. W opinii Wójta dodatkowym potwierdzeniem skuteczności realizacji Programu był brak skarg mieszkańców w zakresie ochrony i bezdomności zwierząt w Gminie Cewice.

(akta kontroli str. 17-20, 50-61, 201-222, 369-374)

W kontrolowanym okresie w Gminie nie było zgłoszeń dotyczących puszczania psów bez kontroli właściciela i bez oznakowania. Ewentualne zgłoszenia dotyczyły blakania się bezdomnych psów (bez wskazania ich właścicieli). W Urzędzie Gminy nie prowadzono rejestru zgłoszeń o bezdomnych zwierzętach. Z wyjaśnień Wójta i dokumentacji wynika, że na wszystkie zgłoszenia dotyczące blakających się zwierząt natychmiastowo reagowali pracownicy Urzędu Gminy. Po kontakcie telefonicznym Schronisko niezwłocznie podejmowało niezbędne działania obejmujące: przyjazd na miejsce zdarzenia, odłowienie zwierzęcia i przewóz do Schroniska. Z rejestru zwierząt przyjętych do Schroniska prowadzonego w Urzędzie Gminy wynika, że pojawiały się sytuacje, w których zwierzę przyjęte do Schroniska posiadało właściciela, a jego blakanie się wynikało z ucieczki zwierzęcia. W regulaminie Schroniska zawarto zapis, że właściciele zwierząt mieli prawo do ich odbioru po udokumentowaniu prawa własności. Większość zwierząt przed oddaniem ich właścicielom oznakowano w Schronisku. Właściciele przyjeżdżający po swoje zwierzę do Schroniska otrzymywali od jego pracowników instrukcje dotyczące lepszego sprawowania opieki nad zwierzętami i że sprawy te nie były zgłaszane na Policję, gdyż ewentualne mandaty miałyby odwrotny skutek i właściciele zwierząt z obawy przed otrzymaniem mandatu nie odbieraliby swoich zwierząt ze Schroniska. Działania te jednocześnie zwiększały świadomość i odpowiedzialność właścicieli zwierząt¹⁰.

(akta kontroli str. 50-60)

W Urzędzie Gminy nie prowadzono specjalnej działalności informacyjno-popularyzatorskiej mającej na celu zapobieganie bezdomności zwierząt, ale na stronach internetowych Gminy udostępniano informacje dotyczące zwierząt

⁹ Przez Inspektora ds. ochrony środowiska i rolnictwa, Kierownika referatu ds. gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i rolnictwa oraz Skarbnika Gminy podczas planowania budżetu na kolejny rok (na podstawie prowadzonych w Urzędzie Gminy rejestrów zwierząt przyjętych do Schroniska, otrzymywanych faktur wraz z załącznikami oraz dokumentacji fotograficznej).

¹⁰ Liczba takich przypadków w kontrolowanym okresie wynosiła od jednego do dwóch rocznie.

wyłapanych przez Schronisko w celu odnalezienia właściciela odłowionego zwierzęcia. Z informacji dostępnych w Urzędzie Gminy wynika, że Schronisko systematycznie na swojej stronie internetowej umieszczało informacje dotyczące wyłapanych bezdomnych zwierząt oraz zachęcało do ich adopcji, co było zgodne z zapisami Programów, z których wynikało, że poszukiwanie nowych właścicieli dla bezdomnych zwierząt realizuje Schronisko poprzez prowadzenie działań zmierzających do poszukiwania nowych właścicieli i oddawania do adopcji zwierząt osobom zainteresowanym i zdolnym zapewnić im należyte warunki bytowania.

Okres przebywania zwierząt w Schronisku od jego przyjęcia do adopcji wynosił z reguły od kilku dni do kilku miesięcy. Odstępstwa od zasady 14-dniowej kwarantanny wynikającej z regulaminu Schroniska zdarzyły się wyjątkowo w 2020 i w 2021 r. (trzy/cztery przypadki rocznie) i wynikały z kierowania się dobrem zwierzęcia, które miało szansę na szybką adopcję. Część odłowionych zwierząt m.in. ze względu na nadmierną agresję w stosunku do ludzi przebywa w Schronisku przez dłuższy okres (trzy psy odłowione w 2020 r.).

(akta kontroli str. 50-60, 234, 443-445)

Gmina Cewice w ramach opracowywania Programu corocznie uzgadniała go z Towarzystwem Opieki nad zwierzętami w Polsce, Oddział w Słupsku. Na 2023 r. przewidziany jest udział Gminy w „Akcji Kastracja”, którą organizuje fundacja „ZWIERZ”, co omówiono we wcześniejszej części wystąpienia. Gmina współpracowała także z Ogólnopolskim Towarzystwem Ochrony Zwierząt Animals (dalej: OTOZ Animals) w zakresie zgłoszeń dotyczących znęcania się nad zwierzętami. Ostatnia taka sytuacja miała miejsce w 2019 r. i zakończyła się czasowym odebraniem zwierząt właścicielowi na podstawie decyzji Wójta¹¹, a w dniu 17 września 2020 r. orzeczono przepadek zwierząt.

(akta kontroli str. 21-24, 50-61, 203-222, 262, 301, 339, 366-368)

Gmina w kontrolowanym zakresie nie współdziałała ze spółdzielniami i wspólnotami mieszkaniowymi, ale podjęła współpracę ze społecznymi opiekunami kotów w zakresie opieki nad kotami wolno żyjącymi. Najczęściej były to osoby z osiedli mieszkaniowych (np. w miejscowości Siemirowice), gdzie koty wolno żyjące bytują w większych ilościach.

Gmina nie inicjowała działań edukacyjnych w szkołach podstawowych ze względów ekonomicznych. Wójt Gminy wyjaśnił, że Gmina Cewice jest gminą wiejską, na terenie której funkcjonuje siedem szkół podstawowych. Działania takie wiązałyby się z dodatkowymi kosztami dotyczącymi zakupu gadżetów dla dzieci, plakatów i innych niezbędnych rekwizytów. W szkołach na terenie Gminy organizowano zbiórki karmy dla zwierząt przebywających w Schronisku z inicjatywy pracujących w nich nauczycieli. W Zespole Szkół w Cewicach do zbiórki karmy dla zwierząt zachęcano dzieci specjalnymi plakatami.

(akta kontroli str. 50-61, 201-214, 232-234)

Wydatki poniesione przez Gminę na realizację wszystkich zadań ujętych w Programach w 2020, 2021 i 2022 r. wyniosły w poszczególnych latach odpowiednio: 116,2 tys. zł, 115,7 tys. zł oraz 85,5 tys. zł i stanowiły odpowiednio 98,8%, 87,6% i 64,6% planu. Z dokumentacji i wyjaśnień Wójta wynika, że wydatki na ten cel przyczyniły się do:

- wyhamowania tempa wzrostu populacji kotów wolno żyjących, nad którymi pieczę sprawowali opiekunowie społeczni (występowała tendencja wzrostowa, jednak w porównaniu do lat poprzednich zmniejszyła się ona znacząco),
- poprawy opieki nad kotami wolno żyjącymi (dzięki zaangażowaniu opiekunów społecznych i Gminy są one dokarmiane i poddawane zabiegom sterylizacji lub

¹¹ Decyzja nr ZKO.6140.6.2019 z dnia 27 czerwca 2019 r.

kastracji, co bezsprzecznie w znacznym stopniu przyczyniło się do ograniczenia populacji zwierząt bezdomnych w Gminie, jednocześnie mniejsza liczba kotów wolno żyjących miała wpływ na zmniejszanie się wydatków ponoszonych przez Gminę na zakup karmy¹²,

- ograniczenia populacji zwierząt bezdomnych w Gminie dzięki obowiązkowej kastracji i sterylizacji zwierząt przyjmowanych do Schroniska, co jednocześnie było dodatkowym atutem podczas szukania nowych właścicieli dla zwierząt,
- utrzymania na podobnym poziomie wskaźnika¹³ adopcji zwierząt przyjętych do Schroniska przez nowych właścicieli (od 48,2% do ok. 69,2%¹⁴).

(akta kontroli str. 6-16, 50-61)

Wszystkie zgłoszenia dotyczące bląkania się bezdomnych zwierząt na terenie Gminy były niezwłocznie telefonicznie przekazywane przez pracownika Urzędu Gminy do Schroniska, które bez zbędnej zwłoki podejmowało niezbędne działania polegające na przyjeździe na miejsce zdarzenia, odłowieniu zwierzęcia i przewiezieniu go do Schroniska. Pracownik Urzędu prosił o numer telefonu zgłaszającego w celu precyzyjnego

i szybkiego zlokalizowania bląkającego się zwierzęcia. Pracownicy Urzędu mieli stały kontakt telefoniczny z pracownikami Schroniska. Po zgłoszeniu dotyczącym bezdomnego zwierzęcia (najczęściej przez mieszkańców gminy lub anonimowo) inspektor ds. ochrony środowiska i rolnictwa był w stałym kontakcie z pracownikiem Schroniska podejmującym interwencję, aż do momentu gdy zwierzę trafiło do Schroniska. O dalszych losach zwierzęcia Schronisko informowało Urząd w comiesięcznych fakturach, do których załączano dokumentację fotograficzną oraz informacje o zewidencjonowaniu zwierząt przyjętych do Schroniska w stosownym rejestrze. Zgłoszenia te nie były ewidencjonowane, ale dane zgłaszającego, w szczególności numer telefonu zgłaszającego, były przekazywane pracownikowi Schroniska. Wójt Gminy wyjaśnił, że prowadzenie takiego rejestru wymagałoby przestrzegania szczególnych zasad dotyczących przetwarzania danych osobowych. Z rejestru zwierząt przyjętych do Schroniska wynika, że liczba zwierząt przyjętych do Schroniska odpowiadała liczbie zgłoszeń o bląkających się zwierzętach (po uwzględnieniu przypadków dostarczania i odbierania kotów wolno żyjących przez opiekunów społecznych w celu sterylizacji lub kastracji).

Liczba zwierząt przyjętych do Schroniska, po ich odłowieniu na podstawie zgłoszenia o bezdomnym zwierzęciu w 2020, 2021 i w 2022 r. wynosiła odpowiednio: 13, 29 i 22. W okresie objętym kontrolą do Urzędu Gminy wpłynęła tylko jedna skarga, która nie dotyczyła spraw związanych z opieką nad bezdomnymi zwierzętami¹⁵.

(akta kontroli str. 17-20, 23-41, 50-61)

Schronisko, co miesiąc przedstawiało dokumentację fotograficzną dotyczącą zwierząt bezdomnych (jako załącznik do faktury za dany miesiąc). Z dokumentacji posiadanej przez Urząd Gminy wynika, że wyłapane zwierzęta były bez zbędnej zwłoki przewożone do Schroniska, gdzie były poddawane 14-dniowej kwarantannie (zgodnie z regulaminem Schroniska) oraz zabiegom weterynaryjnym wynikającym z umowy. Obowiązkowo, zwierzę tj. pies i kot, o ile stan zdrowia zwierzęcia na to pozwalał, były poddawane sterylizacji i kastracji, o ile nie zostało tym zabiegom już wcześniej poddane (przed wyłapaniem) oraz oznakowaniu w celach ewidencyjnych Schroniska. Jednocześnie zwierzęta przygotowywano do adopcji.

(akta kontroli str. 50-157, 235-248)

¹² Przy uwzględnieniu wzrostu cen w 2022 r.
¹³ Stosunek liczby adoptowanych zwierząt do liczby zwierząt przyjętych do Schroniska.
¹⁴ Zgodnie z prowadzonymi w Urzędzie Gminy rejestrami.
¹⁵ Zgodnie z prowadzonym w Urzędzie Gminy „Rejestrem skarg i wniosków załatwianych bezpośrednio”.

Zwierzętom wylapywanym z terenu Gminy zawsze zapewniono miejsce w Schronisku i umieszczano je we wcześniej przygotowanych kojcach. Nie zaistniały sytuacje, w których Schronisko nie było w stanie zapewnić miejsca dla wylapanego zwierzęcia.

Odlawianie bezdomnych zwierząt z terenu Gminy odbywało się na podstawie umowy zawartej ze Schroniskiem, co było zgodne z zapisami Programów. Zgodnie z § 4 umowy zawartej ze Schroniskiem Wykonawca był zobowiązany do stosowania się do przepisów ustawy o ochronie zwierząt oraz Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie zasad i warunków wylapywania bezdomnych zwierząt¹⁶. W umowie zawartej ze Schroniskiem nie sprecyzowano narzędzi stosowanych do odlawiania zwierząt ale Schronisko stosowało wyspecjalizowane narzędzia do odlawiania zwierząt tj.: chwytnak na psy, poskrom i transportery dla zwierząt. Potwierdza to dokumentacja fotograficzna przekazywana do Urzędu Gminy w trakcie rozliczania faktur i uzyskana przez Urząd Gminy w trakcie przeprowadzonej kontroli Schroniska.

(akta kontroli str. 52-59, 183-197, 252-365, 379-409)

Analizy skuteczności działań dotyczących zapobiegania bezdomności zwierząt były prowadzone na bieżąco przez pracowników Urzędu Gminy, w szczególności przez inspektora ds. ochrony środowiska i rolnictwa oraz kierownika referatu ds. gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i rolnictwa. Z analiz prowadzonych w Urzędzie Gminy wynikało, że liczba kotów wolno żyjących w Gminie nad którymi opiekę sprawują opiekunowie społeczni stabilizowała się i w 2020, 2021 i w 2022 r. wynosiła odpowiednio 30, 46 i 47 sztuk. Do stabilizacji liczby kotów wolno żyjących przyczyniła się możliwość ich kastracji i sterylizacji na wniosek opiekunów społecznych. Jednocześnie Wójt Gminy podkreślił, że z dostępnych analiz przeprowadzonych przez fundację ZWIERZ wynika, że z jednej zdrowej kotki po pierwszym, drugim, trzecim, czwartym i piątym roku rodzi się odpowiednio 19, 181, 1 639, 14 761 i 132 859 kotów¹⁷.

Comiesięczne ryczałtowe wydatki Gminy dotyczyły zgodnie z umową zawartą ze Schroniskiem także zbierania wszystkich martwych zwierząt z terenu Gminy Cewice wraz z dezynfekcją najbliższego miejsca oraz transportu martwych zwierząt, ich przechowywania w chłodniach i ich przekazania do utylizacji. Schronisko przedstawiało comiesięcznie dokumentację dotyczącą usuniętych martwych zwierząt¹⁸. Usuwanie martwych zwierząt odbywało się na podstawie zgłoszeń telefonicznych. Liczba usuniętych, martwych zwierząt w wyniku m.in. wypadków drogowych w 2020, 2021 i w 2022 r. wynosiła odpowiednio: pięć, sześć i trzy.

W wyniku analiz dotyczących realizacji Programu, od 2019 r. wprowadzono do niego zadania w zakresie opieki nad kotami wolno żyjącymi, obejmujące ich dokarmianie we współpracy z opiekunami społecznymi oraz możliwość ich sterylizacji i kastracji na wniosek opiekunów. Natomiast na 2023 r. Urząd Gminy zaplanował środki finansowe na współpracę z ośrodkiem rehabilitacji zwierząt zajmującym się opieką nad dzikimi zwierzętami należącymi do gatunków chronionych.

(akta kontroli str. 50-157, 201-222, 235-248, 369-374, 443-444)

¹⁶ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 sierpnia 1998 r. w sprawie zasad i warunków wylapywania bezdomnych zwierząt (Dz. U. nr 116, poz. 753).

¹⁷ Przy założeniu, że kocia ciąży trwa od 52 do 65 dni, kotka rodzi trzy razy w ciągu roku, w miocie rodzi sześć kotów, z czego połowa to kotki, które rodzą w kolejnym roku i wszystkie koty przeżywają, każda kotka rodzi tylko jeden rok.

¹⁸ W przypadku martwych zwierząt Schronisko zapewniało aby ich transportowi towarzyszył stosowny dokument handlowy, którego wzór określa rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 sierpnia 2014 r. w sprawie wzoru dokumentu handlowego stosowanego przy przewozie, wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i produktów pochodnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 686). Kopie tych dokumentów załączano do comiesięcznych faktur wystawianych przez Schronisko, stanowiących podstawę rozliczenia wykonania zadań wynikających z zawartej umowy.

Gmina nie współpracowała z innymi gminami w sprawie wspólnej realizacji zadań z zakresu opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania ich bezdomności. Z wyjaśnień Wójta wynika, że w związku z kompleksowym charakterem usług świadczonych przez Schronisko oraz ich jakością nie widział potrzeby budowy schroniska dla zwierząt we własnym zakresie lub współpracy z innymi gminami w celu wspólnej realizacji zadań z zakresu opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania ich bezdomności.

(akta kontroli str.52-58, 203-207)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia działalność Gminy w zakresie opieki nad bezdomnymi zwierzętami i zapobiegania ich bezdomności.

OBSZAR

2. Zlecenie zadań w zakresie opieki nad bezdomnymi zwierzętami oraz ocena nadzoru nad realizacją tych zadań (w tym także w aspekcie rozliczeń finansowych).

Opis stanu
faktycznego

Rada Gminy Cewice określiła wymagania, jakie powinni spełniać przedsiębiorcy świadczący usługi w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami i prowadzący schroniska dla takich zwierząt w § 2 uchwały nr XXVIII/258/2013 z dnia 27 czerwca 2013 r.¹⁹, zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 13 września o utrzymaniu czystości i porządku w gminach²⁰.

(akta kontroli str. 45-48, 160-164)

Wójt Gminy w dniu 22 października 2013 r. wydał decyzję nr 1/2013 udzielającą na 10 lat zezwolenia na świadczenie usług w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami dla Schroniska w Małoszycach. Zezwolenie spełniało wymogi art. 9 ust. 1 ww. ustawy, dotyczyło terenu Gminy Cewice i zawierało wymagania dotyczące m.in.:

- stosowania sprzętu pozwalającego na humanitarne wylapywanie zwierząt,
- stosowania pojazdów przystosowanych do transportu zwierząt,
- warunków odbioru i utylizacji zwłok zwierzęcych,
- zapewnienia zwierzętom przebywającym w Schronisku opieki weterynaryjnej,
- prowadzenia rejestru zwierząt dostarczonych z terenu Gminy Cewice.

(akta kontroli str. 158-182)

Odlawianie zwierząt bezdomnych w Gminie miało charakter stały, w związku z tym Wójt Gminy nie podawał do publicznej wiadomości informacji o terminie wylapywania zwierząt bezdomnych. Było to zgodne z § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 sierpnia 1998 r. w sprawie zasad i warunków wylapywania bezdomnych zwierząt²¹ oraz z Programami.

Roczne umowy na wylapywanie zwierząt zawierano z podmiotem, który uzyskał stosowane zezwolenia tj.:

- zezwolenie Wójta Gminy na świadczenie usług w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami na terenie Gminy,
- zezwolenie na prowadzenie Schroniska dla bezdomnych zwierząt wydane przez Wójta Gminy Nowa Wieś Lęborska.

¹⁹ Uchwała Nr XXVIII/258/2013 Rady Gminy Cewice z dnia 27 czerwca 2013 r. w sprawie wymagań, jakie powinni spełniać przedsiębiorcy ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami, prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt, a także grzebowisk i spalarni zwłok zwierzęcych i ich części na terenie Gminy Cewice (Dz. Urz. Woj. Pom. poz. 3046).

²⁰ Dz. U. z 2022 r. poz. 1297, ze zm. (dalej: „ustawa o utrzymaniu czystości”).

²¹ Dz. U. nr 116, poz. 753, (dalej: „rozporządzenie w sprawie zasad wylapywania bezdomnych zwierząt”).

Podmiot ten zawsze zapewniał miejsca dla wylapanych zwierząt, co znajdowało odzwierciedlenie w rejestrze zwierząt przyjętych do Schroniska. Dodatkowo Schronisko zawsze przedstawiało dokumentację fotograficzną każdego odłowionego zwierzęcia, co umożliwiało jego łatwą identyfikację w trakcie rozliczania faktur i kontroli prowadzonych w Schronisku.

W ramach umów zawieranych ze Schroniskiem ujmowano zadania dotyczące wylapywania zwierząt. Schronisko spełniało wymogi dotyczące wylapywania bezdomnych zwierząt, ale w umowach nie wskazywano szczegółowych urządzeń i środków, przy pomocy których zwierzęta będą wylapywane i przewożone. W umowach zawierano ogólne zapisy dotyczące wylapywania zwierząt oraz zapisy dotyczące obowiązku stosowania się Schroniska w tym zakresie do przepisów ustawy o ochronie zwierząt oraz rozporządzenia w sprawie zasad wylapywania bezdomnych zwierząt. Mimo, że w umowie nie określono konkretnie nazw urządzeń jakie Schronisko miało stosować to potencjalny wykonawca w trakcie procedur zamówienia publicznego składał oświadczenie o posiadaniu kwalifikacji i uprawnień do realizacji przedmiotu zamówienia takich jak m.in.: licencja dla kierowcy i osoby obsługującej zwierzęta, decyzja PIW o nadaniu weterynaryjnego numeru identyfikacji. Ponadto podczas kontroli jakie przeprowadzał Urząd Gminy weryfikowano m.in. środki do przewozu zwierząt (transportery oraz środki transportu) i urządzenia jakie używane są podczas wylapywania zwierząt, co potwierdzano stosowną dokumentacją fotograficzną. W umowie zawarto oświadczenie Schroniska, iż posiada stosowną umowę z lekarzem weterynarii na świadczenie usług w zakresie opieki weterynaryjnej. W umowach nie wskazywano miejsca przetrzymywania wylapanych zwierząt przed przewiezieniem do Schroniska bo było to realizowane przez jeden podmiot w ramach zadań określonych w umowie i zwierzęta bezpośrednio po odłowieniu transportowano do Schroniska.

Na podstawie kompleksowo zawartej umowy Schronisku przekazywano także zgłoszenia dotyczące rannych lub chorych dzikich zwierząt wymagających pomocy (w tym także należących do gatunków chronionych²², takich jak m.in.: bociany, łabędzie, żurawie i mewy białogłowe). Zwierzęta te uzyskiwały pomoc lub opiekę w Schronisku i po odzyskaniu sił wracały do środowiska naturalnego. Działania Schroniska w zakresie tych zgłoszeń były udokumentowane fotograficznie, w ramach comiesięcznych rozliczeń.

(akta kontroli str. 160-200, 443-444)

Umowy zawarte ze Schroniskiem zawierały uregulowania dotyczące obligatoryjnej sterylizacji i kastracji zwierząt przekazywanych do Schroniska. Płatności za te usługi dokonywane były w ramach miesięcznego ryczałtu wynikającego z umowy. Zwierzęta przewiezione do Schroniska zgodnie z umową odbywały 14-dniową kwarantannę, której celem było wykrycie chorób zakaźnych u odłowionego zwierzęcia, jak również był to czas, w którym właściciele mogli się zgłosić po swoje zagubione zwierzę. Właściciel zwierzęcia, zgodnie z regulaminem Schroniska, miał prawo do jego odebrania po udokumentowaniu prawa własności.

W umowach nie zawierano zapisów o obowiązku Schroniska polegającym na poszukiwaniu nowych właścicieli zwierząt, ale zgodnie z regulaminem Schroniska głównym jego zadaniem jest przekazywanie zwierząt do adopcji. Wójt Gminy Cewice ponadto wyjaśnił, że założył, że obowiązek ten wynika z fundamentalnego celu prowadzenia takiej działalności i jest oczywistym i nieodzownym jej elementem.

(akta kontroli str. 49, 160-165)

Schronisko do którego przekazywano wylapywane bezdomne zwierzęta objęte było nadzorem weterynaryjnym i było kontrolowane co najmniej dwa razy w roku przez

²² Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. poz. 2183, ze zm.).

Inspekcję Weterynaryjną. Z pisma Powiatowego Lekarza Weterynarii skierowanego do Wójta Gminy²³ wynika, że poinformował on Wójta o nowych wymaganiach dla schronisk dla zwierząt zawartych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 stycznia 2022 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt²⁴ i że dostosowanie schronisk do tych wymogów może wiązać się z dodatkowymi skutkami finansowymi dla gmin i schronisk.

Liczba zwierząt odłowionych i przekazanych do Schroniska była identyczna²⁵ ponieważ zadaniami tymi, zgodnie z umową, zajmował się ten sam podmiot (Schronisko). Zadania te były realizowane zgodnie ze schematem: zgłoszenie – odłowienie – niezwłoczny transport do Schroniska. Szczegółowe dane w tym zakresie znajdowały odzwierciedlenie w informacjach dołączanych do comiesięcznych faktur wystawianych przez Schronisko, dotyczących m.in. miejsca, terminu, godziny odłowienia zwierzęcia. Informacje te były weryfikowane przez pracownika Urzędu Gminy, z uwzględnieniem przyjętych przez niego zgłoszeń dotyczących błąkających się zwierząt.

(akta kontroli str. 160-200)

Z informacji dotyczących transportu odławianych zwierząt sporządzanych każdorazowo przez Schronisko wynikało, że zwierzęta średnio w ciągu godziny od wyłapania były transportowane bezpośrednio do Schroniska. Odłowione zwierzęta były transportowane środkami przystosowanymi do transportu zwierząt w przystosowanych do tego transporterach, co potwierdzano dokumentacją fotograficzną (a także w trakcie kontroli przeprowadzanych w Schronisku przez Urząd Gminy).

(akta kontroli str. 60-157, 160-200)

Płatności za wykonane usługi dokonywane były comiesięcznie (ryczałtowo) w kwocie 9,5 tys. zł (brutto) na podstawie faktur wystawianych przez Schronisko, do których dołączana była informacja o wszystkich (poszczególnych) zwierzętach odłowionych w danym miesiącu wraz z dokumentacją fotograficzną każdego odłowionego zwierzęcia oraz informacjami dotyczącymi miejsca, dnia i godziny wyłapania zwierzęcia oraz czasu transportu.

W kontrolowanym okresie Urząd Gminy nie poniósł wydatków na wyłapywanie zwierząt przez podmioty niemające wymaganych zezwoleń i nie zaistniała sytuacja, by Schronisko, z którym zawarto umowę nie zapewniło miejsca dla zwierzęcia wyłapanego z terenu Gminy.

Faktury wystawiane przez Schronisko były weryfikowane przez pracownika Urzędu Gminy zatrudnionego na stanowisku inspektora ds. ochrony środowiska i rolnictwa, do którego wpływały również zgłoszenia dotyczące błąkających się zwierząt na terenie Gminy Cewice. Weryfikacja faktur była dokonywana na podstawie dołączonych do nich informacji dot. wyłapanego zwierzęcia m.in. poprzez porównanie opisu zwierzęcia podawanego przez zgłaszającego z dokumentacją fotograficzną dołączoną przez Schronisko, jak i adresu odłowienia zwierzęcia i adresu zgłoszenia²⁶. W kontrolowanym okresie Urząd Gminy w poszczególnych latach kierował zapytania cenowe do kilku potencjalnych wykonawców zadań²⁷ związanych z realizacją Programu. Na realizację tych zadań w 2020 r. wpłynęła od wykonawców jedna oferta spełniająca wymogi ustalone przez Gminę. Na 2021 r. wpłynęły dwie oferty od dwóch wykonawców, ale tylko jedna spełniała ustalone wymogi, a na 2022 r. tylko jeden wykonawca złożył ofertę. W związku z powyższym Urząd Gminy na 2020, 2021

²³ Pismo znak PIW 08.532.6.2022 z dnia 18 października 2022 r.

²⁴ Dz. U. poz. 175.

²⁵ W 2020, 2021 i w 2022 r. wyłapano i przekazano do Schroniska odpowiednio 14, 31 i 25 zwierząt, w tym 9, 14 i 15 psów.

²⁶ Ustalono to na podstawie badania próby dziewięciu faktur wystawionych przez Schronisko w 2022 r.

²⁷ Od trzech do pięciu wykonawców.

i 2022 r. zawarł umowy z tym samym wykonawcą. Z dokumentacji Urzędu wynika, że procedury zamówień dotyczące zamierzeń związanych z ochroną bezdomnych zwierząt, które były corocznie finalizowane umowami zawieranymi ze Schroniskiem odbywały się na przełomie roku budżetowego (grudzień-styczeń), a Programy na poszczególne lata były uchwalane przez Radę Gminy w lutym lub marcu danego roku, gdy już znana była wartość zawartych umów.

(akta kontroli str. 60-157, 160-200, 223-231, 252-365, 379-422)

Urząd Gminy przeprowadzał raz w roku kompleksowe kontrole w Schronisku. W 2021 r. kontroli nie przeprowadzono ze względu na epidemię COVID-19. Podczas kontroli sprawdzano:

- warunki bytowania zwierząt,
- stan przetrzymywanych zwierząt,
- narzędzia stosowane podczas wylapywania oraz transportu zwierząt,
- stan środków transportu,
- umowy z lekarzem weterynarii (ich aktualność) oraz miejsce wykonywania zabiegów weterynaryjnych.

W czasie ww. kontroli w Schronisku nie stwierdzono naruszenia przepisów prawa.

Z wyjaśnień Wójta wynika, że zakres ww. kontroli nie jest regulowany przepisami administracyjnymi. Zasady kontroli Schroniska nie zostały również uregulowane w zawartej umowie. W 2020 r. kontrola była przeprowadzona bez uprzedniego zawiadomienia Schroniska, które nie utrudniało przeprowadzenia kontroli. Pracownik Urzędu Gminy osobiście dokonał kontroli w Schronisku i wpisał się do książki kontroli kontrolowanej jednostki. W trakcie kontroli sporządzono dokumentację fotograficzną m.in. dotyczącą sprzętu i narzędzi, kojców, zwierząt oraz miejsc ich bytowania oraz dokumentów. Z przeprowadzonej kontroli sporządzono protokół kontroli. Na 2022 r. kontrola zaplanowana została na koniec roku kalendarzowego (grudzień), ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień związanych z dokumentacją i zezwoleniami wymaganymi do realizacji zadań ujętych w umowie oraz ich aktualnością (zwłaszcza w zakresie środków do transportu żywych i martwych zwierząt).

(akta kontroli str. 160-165, 183-197)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK ocenia pozytywnie zlecenie przez Gminę zadań w zakresie opieki nad bezdomnymi zwierzętami podmiotowi zewnętrznemu (Schronisku). Podmiot ten zapewniał miejsca dla odłowionych zwierząt, co znajdowało odzwierciedlenie w rejestrze zwierząt przyjętych do Schroniska. W Urzędzie Gminy sprawowano właściwy nadzór nad realizacją tych zadań zarówno w zakresie merytorycznym jak i w aspekcie rozliczeń finansowych. Comiesięczne faktury wystawiane przez Schronisko były weryfikowane przez pracowników Urzędu Gminy m.in. na podstawie dokumentacji fotograficznej. W trakcie kompleksowej kontroli przeprowadzonej w Schronisku nie stwierdzono naruszenia przepisów prawa.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od formułowania uwag i wniosków.

W dniu 17 listopada 2022 r. na podstawie art. 51 ust.1 ustawy o NIK, kontroler NIK poinformował Wójta Gminy o stwierdzeniu bezpośredniego niebezpieczeństwa dla zdrowia lub życia ludzkiego pracowników Urzędu Gminy. Stwierdzono, że nie było oznakowanego przejścia (lub przejść) dla pieszych w okolicy tego Urzędu zlokalizowanego przy skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej nr 212 Bytów-Lębork

(ul. Wincentego Witosa) z drogą powiatową nr 1324G Cewice-Maszewo Lęborskie (ul. Zielona). Jednocześnie kontroler NIK podniósł, że:

- dodatkowe zagrożenie stanowi duże natężenie ruchu pojazdów na drodze wojewódzkiej nr 212 i brak ograniczenia prędkości do 30 lub 40 km/h w okolicy Urzędu Gminy usytuowanego na łuku drogi, który ogranicza widoczność, zarówno kierowcom pojazdów jak i pracownikom Urzędu Gminy usiłującym przekroczyć jezdnię pomimo braku oznakowanego przejścia dla pieszych,
- w okolicy Urzędu Gminy (przy ww. skrzyżowaniu) znajduje się przystanek autobusowy,
- najbliższe przejścia dla pieszych znajdują się w odległości ponad 100 m w prawo i około 500 m w lewo od ww. skrzyżowania i Urzędu Gminy.

Z uwagi na to, że ww. zagrożenia związane były z organizacją ruchu na drodze wojewódzkiej, w dniu 17 listopada 2022 r. na podstawie art. 51 ust.1 ww. ustawy, kontroler NIK poinformował o powyższych zagrożeniach także Marszałka Województwa Pomorskiego. W odpowiedzi z dnia 14 grudnia 2022 r.²⁸ Marszałek Województwa Pomorskiego poinformował Dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku, że przy realizacji zadań związanych z zarządzaniem ruchem na drogach wojewódzkich, nadrzędną zasadą Samorządu Województwa Pomorskiego jest zapewnienie bezpieczeństwa wszystkim użytkownikom dróg, zarówno pieszym, jak i kierującym pojazdami. Jednocześnie Marszałek Województwa Pomorskiego podniósł argumenty, które w jego opinii przemawiają przeciwko wprowadzeniu dodatkowego ograniczenia prędkości lub wyznaczeniu oznakowanego przejścia dla pieszych na drodze wojewódzkiej nr 212 w miejscu wskazanym przez kontrolera NIK, czyli w okolicy Urzędu Gminy. Z konkluzji pisma wynika, że sprawa ta wymaga całościowej analizy uwarunkowań związanych z ewentualną lokalizacją przejścia dla pieszych we wskazanej lokalizacji i wszystkich uregulowań w tym zakresie. Ponadto zapewnił, że Samorząd Województwa Pomorskiego, w miarę posiadanych możliwości, podejmuje działania w celu efektywnego podniesienia poziomu bezpieczeństwa i komfortu wszystkich użytkowników dróg wojewódzkich.

W dniu 21 listopada 2022 r. Wójt Gminy²⁹ poinformował kontrolera NIK o wcześniejszych działaniach, które podejmował w celu poprawy bezpieczeństwa pieszych w Gminie, a w szczególności w okolicy Urzędu Gminy³⁰. Działania te jednak nie doprowadziły do poprawy sytuacji. Jednocześnie Wójt Gminy stwierdził, że przestrzegał pracowników przed ww. niebezpieczeństwami podczas cotygodniowych narad i że w związku z pismem kontrolera NIK poruszy tę kwestię na najbliższej naradzie kierownictwa Urzędu Gminy.

Dodatkowo w dniu 24 listopada 2022 r. Wójt Gminy poinformował, że także wystąpił w powyższej sprawie do Marszałka Województwa Pomorskiego³¹, do którego przekazał m.in. pismo kontrolera NIK. Ponadto w dniu 25 listopada 2022 r. Wójt Gminy poinformował³², że szczegółowo omówił sprawę ww. zagrożeń na naradzie kierownictwa Urzędu Gminy i zobowiązał kadrę kierowniczą do przestrzegania zasad bezpieczeństwa i szczególnej ostrożności przy przechodzeniu przez ulicę (drogę wojewódzką) oraz do poinstruowania w tym zakresie podległych im pracowników. W związku z tym, że ww. zagrożenia związane były z organizacją ruchu na drodze wojewódzkiej Wójt Gminy, w opinii NIK, podjął działania będące w jego kompetencjach i adekwatne do stwierdzonych zagrożeń.

(akta kontroli str. 375-378, 446-471)

²⁸ Pismo znak DKO-SW.152.143.2022.

²⁹ W piśmie nr ZK. 7021.24.2022.

³⁰ Przedstawione przez Wójta Gminy informacje o wcześniejszych działaniach w tym zakresie zostały odpowiednio udokumentowane.

³¹ Pismo Wójta nr ZK.7021.24.2022 przekazano za pomocą systemu ePUAP.

³² Pismo nr WG.033.14.2022 z dnia 25 listopada 2022 r.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Gdańsk, 27 grudnia 2022 r.

Kontroler
Adam Gęstwicki
Główny specjalista kontroli
państwowej

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku
p.o. Dyrektor

p.o. DZIEKTOR DELEGATURY
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
.....
podpis
Tomasz Stachowicz

